

Diese COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 20 MAART.

AMSTERDAM, 19 Maart.

Het *Journal des Débats*, dat wij heden ontvangen, geeft een artikel over Duitschland, dat onze aandacht niet mag ontgaan. Het Parijzer blad heeft te veel bewijzen gegeven, dat het goed bekend is met hetgeen in de diplomatie omgaat, dan dat men niet eenige waarde hechten zou aan hetgene het mededeelt.

Het schrijft, dat zijne correspondenten uit Dresden, Weenen en Berlijn gewichtige nieuwstijdingen hebben aangebragt, waardoor het niet weinig is verrast. »Er ontstaan nieuwe verwickelingen in Duitschland: de twee groote mogendheden, Oostenrijk en Pruisen, zijn het niet meer eens: de midden-staten verstaan zich niet meer noch met Pruisen noch met Oostenrijk; en de kleine staten hebben plotseling vorderingen vooruitgesteld, die Pruisen begunstigt en Oostenrijk bestrijdt. De conferentien van Dresden zijn niet op den bepaalden dag der zitting in *plenum* hervat; alle oplossing is verdaagd en schijnt zelfs onmogelijk geworden.»

Het blad noemt tot oorzaak dier plotselinge wending de veranderlijke en onrustige geest van den Koning van Pruisen, waarop de partij des oorlogs, die in Pruisen groot en sterk is, heeft gewerkt, middelerwijl de heer von Manteuffel zich te Dresden met den prins van Schwarzenberg verstond. Toen de heer von Manteuffel te Berlijn terugkwam, vond hij den Koning in een zeer veranderde stemming. De heer von Radowicz scheen zijn invloed hernemen te hebben, als hij dien ooit verloren heeft, wat men thans vrij algemeen betwijfelt. De heer von Manteuffel meende de zaak te Dresden te hebben geschikt, toen de Koning hem bij zijne terugkomst zette, dat hij de belangen van Pruisen niet had begrepen, en daarom zijne voorstellen niet konden worden goedgekeurd. Het *Journal des Débats* zou het zeer betreurden indien de heer von Radowicz weder aan het gebied der zaken mogt komen; want hij vreest, dat die staatsman een nieuwen stoet zou geven aan de Duitse heroering.

Het verschil der twee groote Mogendheden wordt gezegd hierin te bestaan:

1°. dat Pruisen 6 stemmen meer wil geven aan de kleinere staten.

2°. dat Pruisen met Oostenrijk het voorzitterschap van den Bond wil deelen. Daarbij komt nog

3°. dat de tweede commissie te Dresden haar rapport heeft uitgebragt over en ten voordeele van het voorstel van den Koning van Wurtemberg, die naast den federalen Bond een Duitch parlement wil hebben geplaatst. Pruisen nu zou zich genegen gevoelen om daaraan toe te geven, in de hoop van zich een zedelijken invloed te verzekeren; Oostenrijk integendeel zou volharden in zijne meening, dat daaraan nu niet kan worden gedacht.

Deze berigten van het Fransche blad hebben te Parijs niet ten onrechte een zekere gemaakt. Intusschen de *Indépendance Belge* merkt op, dat zij het groot gewicht niet hebben, wat men daaraan hecht; en dat men voor het oogenblik geen te groote vrees moet hebben voor een volkomen breuk tusschen Oostenrijk en Pruisen; en evenmin hopen kan, dat zij het spoedig eens zullen zijn.

Wat er ook van zij, de Koning van Pruisen levert een nieuw bewijs van zijn veranderlijk karakter. In zijne wankelbare en op velelei gedachten hinkende politiek ligt een groot gevaar voor de rust en de orde van Duitschland en Europa.

Men leest in het *Handelsblad* van heden het volgende over het Engelsche Ministerie:

»Het Whig-bestuur, even uit de krisis gekomen, waarin de toestand der partijen het gestort had, wordt thans onophoudelijk bestookt; en kan den bedoelden toestand niet overwinnen, dan wellicht door eene ontbinding van het Parlement. En daartoe wil het niet overgaan. De omgang van de groote tentoonstelling, de beweging, die daardoor in het hart des lands veroorzaakt wordt, dragen bij, om het te weêrhouden tot eene maatregel te besluiten, die buitendien ditmaal meer dan gewone spanning zou veroorzaken. Immers geldt het geestelijke en stoffelijke belangen, waarover

de gemoederen gedurende langen tijd zeer vinnig tegen elkander in het strijdperk zijn; de maatregel omtrent de kerkelijke titels en de al of niet beschermende regten met al de daaraan verbonden vraagstukken.

»Wat den maatregel van de kerkelijke titels aangaat, vruchteloos heeft Lord J. Russell den maatregel getemperd, bijkans tot niets gebragt, in evenredigheid tot den ophef, dien hij er aanvankelijk van maakte; vruchteloos heeft hij een ruim gedeelte toegegeven; want een aantal voorstanders van den maatregel vinden dien nu te zwak, ongerijmd door flauwhartigheid van het bewind, terwijl de tegenstanders in beginsel tegen den geheelen maatregel zijn en daarin altijd zien een terugtred in vrijgevigheid in het stuk van vrije godsdienstbelijdenis. De Schotsche kerkpartij is het hier eens met de R. Katholijken, met de liberalen. Geen grooter dienst zou wellicht aan het bewind, in den tegenwoordigen stand van zaken, kunnen gedaan worden, dan indien het voorstel tot verwerping van de voordragt, door den graaf van Arundel in het Lagerhuis aangeboden, werd aangenomen. Daardoor zou het voor het oogenblik uit de valsche stelling geraken, waarin het zich eerst door te hoog opzetten, daarna door te zwak terug treden, gebragt heeft. Doch de aanneming van de verwerping zou Lord J. Russell toch altoos eenen schok geven, die zijn aanblijven aan het bestuur steeds moeilijker doet worden.»

Wij vinden in den *Echo du Mont Blanc* de volgende lezenswaardige bijzonderheden omtrent de werking op de vrijmetselaars-loges door de geheime genootschappen. Het artikel luidt aldus:

Geheime Genootschappen.

Wij zeiden, in een vorig artikel, dat de geheime genootschappen in Frankrijk eene belangrijke wijziging hadden ondergaan, gelijk zij dit vroeger ook in Italie, Zwitserland en eenige gedeelten van Duitschland hebben moeten lijden. Wij willen thans gewag maken van eene nieuwe wijziging, waaraan zij zich hebben moeten onderwerpen en die ongetwijfeld nog al belangrijk is. Ten einde men ons begripte, is het noodig dat wij in eenige bijzonderheden treden.

Voor de revolutie van 1769 bepaalden de geheime genootschappen zich nagenoeg bij de vrijmetselaars-loges. Doch deze groote coalitie, de vrucht van het Duitse filosofisme, door de encyclopedisten gekoesterd en gerijpt, was minder van staatkundigen dan van godsdienstigen aard. Haar hoofddoel was de menschelijke rede op de godsdienst en de openbaring te doen zegevieren, zoodat, met andere woorden, de stichting der vrijmetselaars-loges geen ander doel had dan de vernietiging van het Katholicisme.

Een ander even natuurlijk gevolg was de vernietiging van elk beginsel des gezags en gevolgelyk van alle maatschappelijke orde; maar dat laatste doel was onbekend, en misschien droegen vele voornaame leden der vrijmetselarij zelfs daar geen kennis van.

In het begin was de hiërarchie der vrijmetselaarsorde eenvoudig en slechts in drie graden vervat. De leerlingen, de gezellen en de meesters vormden het geheele corps dier groote zamenzwering der hoovaardij en van verzet tegen het opperste wetsgezag. Echter was het er ver af, dat de naïver en de zucht naar eer, onderscheiding en magt, hun invloed zouden verloren hebben op die gemoederen, beheerscht door een aan de christelijke leer vijandig filosofisme. Zij vonden weldra het middel om hunne ijdelheid te streelen door de graden en kasten der vrijmetselarij te vermenigvuldigen; zij stelden namelijk eene hiërarchie in van 90 graden. Het leenrecht deed een inval in de logos. Het geheime genootschap werd ingerigt naar het voorbeeld van de burgerlijke maatschappij, die zich alleen staande houdt door de hiërarchieke graden des gezags.

Zoolang verbied voor het gezag in de wereld heeft geheerscht, en die eerbied in de zichtbare maatschappij orde heeft voortgebragt, heeft hij ook in het geheim genootschap der vrijmetselaren uit overeenstemming orde doen heerschen. Maar zoodra verachting van het gezag in de wereld is doorgedrongen, werd de hiërarchie overal

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

geschokt en somwijlen zelfs geheel ten onderste boven gekeerd. Zoo ook heeft de geest der eeuw de geheime genootschappen aangetast, die eene aristocratische strekking hadden, zoodat zij hunne inrigting hebben moeten veranderen.

De democratie en het socialisme zijn vrijmetselaars geworden, gelijk zij elders landbouwers, geleerden, filantropen, natuurkundigen, onderwijzers, en somtijds zelf christenen geworden zijn. Zoodra zij zich in de logos opgenomen zagen, hebben zij zich, gelijk overal elders, het recht aangematigd om er als meesters en gezaghebbenden te regeren en aan ieder de wet voor te schrijven.

De eerste verandering die zij voorstelden, was de afschaffing van al dien sleep van graden en eervolle onderscheidingsteekens, welke de vrijmetselarij vervormden tot een leger van strijders, die eerder de hooge rangen najaagden, dan dat zij arbeidden tot opsporing van het verloren woord. Toen de democratische vrijmetselaars talrijker geworden waren, wilden zij de gelijkheid proclameeren, en het Groot Oosten en den Oppersten Raad dienstbaar maken tot de verspreiding van het socialisme.

Doch men begrijpt alligt dat zulk eene gelijkmaking der graden aan de groote heeren der vrijmetselarij niet kon behagen. Van daar de strijd tusschen de oude en de nieuwe belangen; immers tusschen de vrijmetselaars ontstond dezelfde scheuring als in de maatschappij. De leerlingen, het groote aantal, d. i. het volk, even zoo weinig reden vindende om zich aan het gezag der geheime genootschappen als aan dat der gezagvoerden in de burgerlijke maatschappij te onderwerpen, stonden op tegen de aristocratie in de vrijmetselarij. Deze bemerkte alras dat zij ongetwijfeld zou overwonnen worden, en riep waarschijnlijk eene hulp in, die zich niet lang liet wachten. De prefect van politie te Parijs liet al de logos sluiten, en aan de in de geheimen ingewijde personen den toegang weigeren tot het geheimzinnig lokaal, in de straat Grenelle-Saint-Honoré, waar zij bijeen kwamen.

Deze maatregel, die aangeraden werd door den afschrik, dien het socialisme inboezemt aan alle fatsoenlijke behouders van rijkdommen en eeramten, en aan allen wie men gemeenlijk «de groote partij der orde» noemt, kan onmogelijk de uitwerking hebben, die men daarvan verwacht. De bevelen der politie dringen niet door tot de geheime genootschappen, en zoo zij er al toe doordringen, dan geschiedt zulks om hunne magt te vermeerderen door hen te noodzaken zich beter bedekt te houden. De logos zullen voortgaan met te vergaderen, en zoo gij Decases en Cavaignac niet meer tot grootmeester hebben, dan zullen zij er honderd voor een vinden.

Met welk recht zou men ook de vrijmetselaars willen beletten om van de godsdienstige zamenzwering tot de staatkundige over te slaan? Het zou immers van de zijde der aristokraten «der orde» eene schrikkelijke aanmatiging zijn, zich in te beelden dat zij het recht bezaten zelve zich tegen het gezag der Kerk te verzetten, en aan diegenen hunner, die verder gevorderd willen zijn op den weg des vooruitgangs, het recht te weigeren van zaam te spannen tegen het maatschappelijk gezag... Wij, voor ons, meenen dat de zamenzweersders met twee graden even zooveel waard zijn als de zamenzweersders met één enkelen graad. Zij hebben zelfs op de laatste een voordeel, namelijk dat zij zich zelve meer gelijk blijven.

Wat is er inderdaad bespottelijker dan die oude, stramme en verroeste dienstknechten der vrijmetselarij, ingeslapen op het wachtwoord dat zij voor twintig, dertig of veertig jaar, vóór de daarstelling der staatkundige genootschappen, ontvingen. Zij gelijken op die antieke door den tijd verminkte standbeelden, die half in den omgewroeten grond zijn weggezakt.

Terwijl de tegenwoordige wereld aan twee geheel strijdige bewegingen gehoor geeft, waarvan de eene tot het Christendom terugbrengt, en de andere tot het socialisme voert, blijven zij, als het beeld van den god Thermus, op de grens van een stuk land staan, in de verbeelding dat hun gesuf de maat der menschelijke reden aanwijst; zij vallen van de eene zijde de gemoederen, die uit eigen aard

geboren aard naar God worden heengetrokken, terug-
dringen, en van den anderen kant ook diegenen tegen-
houden, die tot eene algeheele onafhankelijkheid wil-
len overslaan, welke voortvloeit uit de souvereiniteit
die men hun verleent; zij willen alzoo het gezag noch
in God, noch in den mensch erkennen, maar alleen
in de vrijmetselaars-kasten, die zij besturen. Men begrijpt
spoedig welk toekomstig lot beschoren is aan zooveel
hoovaardij en aan zooveel nietigheid in een zelfde brein
vereenigd !....

De Turijnsche dagbladen hebben onlangs druk gespro-
ken over een feit, waarvan telkens bijzonderheden wor-
den aangetroffen in de *Armonia* en de *Campana*
van Turijn, en de *Callotico* van Genua.

Men herinnert zich namelijk dat de democratische
pers voor eenigen tijd met veel ophef wilde beweren,
dat er eene groote reactionnaire zamenzwering in Piemont
was ontdekt, en dat de hoofden van dit complot een
afgezant naar Dresden hadden gezonden ten einde aan
de Noordsche mogendheden te beduiden dat het thans
tijd was om een inval in Piemont te doen. De katho-
lijke pers, die men natuurlijk almede in het complot
betrok, had die bespottelijke fabel echter ten duidelijk-
ste gelogenstraft.

De gewaande afgezant der zamenzweers heeft open-
lijk een geregtelijk onderzoek gevraagd over zijne reis
naar München, die tot voorwendsel der gemelde beschul-
digingen heeft gestrekt. Het spreekt van zelf dat men
op deze uitdaging het stilzwijgen heeft bewaard.

Maar hij was niet de eenige beschuldigde; de hoogst
geplaatste personen kregen hun deel van den laster en
den hoon. De Prins de Carignan werd met name door
de *Strega* van Genua beleedigd, en op eene spottrent,
door dat blad uitgegeven, zag men de voornaamste
hoofden der »reactionnaire zamenzwering» afgebeeld, on-
der welke de Prins in de eerste plaats voorkwam naast
de Koningin-Moeder; in zijne hand zag men den moor-
denaarsdolk. Het ministerie begreep dat het hierop niet
mocht zwijgen.

De officieele *Gazzeta Piemontese* verklaarde de loo-
pende geruchten voor logens, maar in zulke algemeene
en onbepaalde termen, dat graaf Balbo het noodig achtte
het spreekgestoelte te beklimmen om eene meer catego-
rische ontkenning van de regering uit te lokken. De
ministers antwoordden, dat de aanvallen der dagbladen
tegen de aangeduide aanzienlijke personen niets meer
dan verachting verdienden en dat men het niet noodig
had geacht hun de eer van eene beantwoording der re-
gering aan te doen. Verontwaardigd, dat men zulk een
hoon ongestraft liet, vertrokken vier adjudanten van den
Prins de Carignan naar Genua, en eischten van de
redacteurs van de *Strega*, dat zij hunne artikelen zou-
den herroepen. De redacteurs schreven de hun gevraagde
herroeping en zulks in de meest oetmoedige bewoer-
dingen. De adjudanten bragten dat stuk mede naar Tu-
rijn; alwaar het in alle bladen werd afgedrukt. Maar de
redactie van de *Strega*, ofschoon zij op haar woord van
eer beloofd had dat stuk in haar blad op te nemen,
liet in plaats van woord te houden, in haar eerstko-
mend nummer deze woorden zetten: *De Strega trekt
nimmer haar artikel in.*

Over zulk eene onbeschaamdheid hoogst verstoord,
stormden eenige koninklijke ambtenaren naar het bureau
van het dagblad en begonnen de redacteurs geducht toe
te takelen. Deze waren echter op dat bezoek verdacht
en bereid om de aanvallers te ontvangen. Er ontstond
een hevig gevecht, waarbij in de bureaux onder die ver-
warring alles onder den voet geraakte. Er kwam eene
menigte volk op de been; de gewapende magt rukte
aan; de ambtenaren werden gevangen genomen en de
justitie heeft haar onderzoek begonnen.

Deze feiten zijn in de Sardijnische Kamer van Afge-
vaardigden den 10 Maart besproken. Vele leden, o. a.
de heer Moja, wilden eene commissie van onderzoek be-
noemen hebben, doch de Minister van binnenlandsche
zaken, Cavour, verzette zich krachtig daartegen en ant-
woordde, dat men de zaak haren loop moest laten voor
de regtbank. De Kamer vereenigde zich met deze mee-
ning en ging over tot de orde van den dag.

De blaauwe en onvolledige voorstelling van dit feit
door vele dagbladen noopte ons om het gebeurde zoo
veel mogelijk toe te lichten, ten einde te doen zien
dat het artikel van de *Strega* vrij wat meer was dan
beleedigend voor den Prins de Carignan; het beschul-
digde namelijk dien trouwen en onbesproken staatsdie-
naar openlijk van hoog verraad; maar noch het minis-
terie noch de Kamer heeft alzoo den Prins regt laten
wedervaren.

Het *Journal de Bruxelles* weersprekt de ongerijmde
berigten die door vele dagbladen in omloop zijn gebragt
betreffende de onderhandelingen, die door de Belgische
regering met de Bisschoppen worden gevoerd over de ten
uitvoeren legging van art. 8 der wet op het middelbaar
onderwijs, en voornamelijk dat bericht, waarbij gemeld
is, dat die onderhandelingen waren afgebroken. Het
Journal de Bruxelles verklaart integendeel, dat ofschoon
die onderhandelingen nog voortduren, vele bezwaren

reeds zijn uit den weg geruimd en dat het alleen van de
regering afhangt al de nog overige moeilijkheden even-
eens weg te nemen.

Doch de Belgische regering wil zich het regt voorbehou-
den om de godsdienst te laten onderwijzen door leeken,
wanneer zij zulks goed vindt, en om de athenæa en
middelbare scholen, te vormen tot gemengde scholen. Ook
wil de regering evenmin eenigen waarborg geven betref-
fende de benoeming van in godsdienst en zedekunde be-
kwame onderwijzers, noch aangaande de keus der leer-
boeken. Deze zijn zeker nog groote beletselen; doch de
regering heeft alle vrijheid om die weg te nemen, want
de Bisschoppen hebben uitdrukkelijk verklaard, dat zij,
om de regering die vrijheid te laten, geen enkel mid-
del tot vereffening der bezwaren zullen voorstellen.

Voor de tweede Katholieke Kerk te Genève
is bij de Redactie van de *Tijd* op nieuw ontvangen:

Door tusschenkomst van den Boekhandelaar P. T. Braam,
te Rotterdam, van G. P. G. aldaar f 2,50. Met het
vroeger opgegevene te zamen f 781,53.

Te Rotterdam zijn tot leden van de Provinciale Staten
gekozen, de heeren: Mr. W. T. Gevers Deynoot en
P. H. Tromp.

Z. M. heeft te bij besluit van den 15den Maart 1851,
n°. 56, den luitenant ter zee van de 2de klasse Jhr. F.
de Casembroot, laatst adjudant bij den Minister van Marine,
met den 16den dier maand benoemd tot zijn ordonnans-officier;
2e Mr. A. M. de Rouville, burgemeester van Brielle, eer-
vol ontslagen als secretaris dier stad; 3e benoemd tot direc-
teuren van postkantoren, als: te Middelburg, J. J. A. Creyghton,
te Helder, W. baron Mulert; te Hellevootsluis, A. Donker;
te Edam B. P. W. Verweijde; te Monnikendam, J. Bakker
Jzn.; te Hoorn, Mr. B. van Hasselt; te Sneek, B. H. Esser;
tot commissies der posterijen van de 3de klasse, L. E. P. J.
van Teijlingen Thielen; 4e tot mededirecteur van de Neder-
landsche Bank benoemd en aangeseld den heer Jan van Heukelom.

Het *Staatsblad* n°. 16 bevat het koninklijk besluit van den
13den Maart 1851, waarbij het kantoor Holterhoek wordt
opengesteld voor den doorvoer van acclijnsvrije goederen.

Uit het verslag der commissie tot herziening van het re-
glement van orde van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
blijkt, dat de commissie eenstemmig gemeend heeft, in het
herziene reglement het beginsel van de zelfstandigheid der
rapporteurs te moeten opnemen. Er zijn geheel nieuwe be-
palingen in het reglement gebragt op de uitoefening van het
regt van enquête. De commissie heeft, omtrent het weder-
opvatten in eene nieuwe zitting van voorstellen des Konings,
in het gewijzigd Reglement het stilzwijgen gemeend te moeten
bewaren. Maar de commissie neemt een ander beginsel aan,
dintrent alle werkzaamheden der Kamer, die van haar zelve
uitgaan en niet regtstreeks een uitvloeisel zijn van het door
den Koning genomen initiatief. Indien nu de gedane voor-
stellen mogten worden aangenomen, dan zal het Reglement
van orde, vermits er reeds eene wet op de verantwoordelijkheid
der hoofden van ministerieele departementen is voorgesteld,
hoogst waarschijnlijk weder eene aanvulling moeten ondergaan.

**Wijziging van Art. 29 van het Haven-Reglement voor
het Entrepôt-Dok te Amsterdam, goedgekeurd bij
Koninklijk Besluit van 8 November 1842, n°. 62.**

NADERE REDACTIE.

Art. 29.

Wanneer Dok-, Haven-, Kaai- en Liggelden al dan niet
verschuldigd zijn.

§ 1. De schepen, welke in de Havenkom van het Entrepôt-
Dok komen, en aldaar Goederen ten opslag in de Magazijnen
lossen, of uit de Pakhuizen inladen, zijn gedurende zes weken,
gerekend van den dag hunner binnenkomst, van alle Dok-,
Haven-, Kaai- en Liggelden bevrijd.

Indien zij langer dan dien tijd aldaar vertoeven, is daar-
voor verschuldigd vijf centen per ton scheepsruimte, volgens
de Rijks-meeting, voor elke ingetreden week van langer
verblijf.

Wanneer echter gebrek aan plaatsruimte in de Havenkom
is, zal de Directie de bevoegdheid hebben, de schepen, welke
hunne goederen ten opslag in de Magazijnen gelost hebben,
of niet dadelijk lading uit de Pakhuizen innemen, het Dok
te doen ontruimen, zonder dat de schippers op de hiervoren
genoemden ligtijd van 6 weken aanspraak kunnen maken.
Wanneer eenig schipper in de ontruiming nalatig blijft, zal
hij het bovengemelde havengeld verschuldigd zijn van den dag,
volgende op dien, waarop hem de aanzegging gedaan is.

§ 2. Aan het havengeld van vijf centen per ton scheeps-
ruimte, voor elke week van verblijf, zijn voorts onderworpen
de schepen, welke de havenkom ledig invaren, en haar,
zonder lading in te nemen, weder ledig verlaten.

§ 3. De schepen, welke de havenkom voormeld tot lig-
gen, los- of ladingplaats kiezen, zonder dat hunne ladingen of een
gedeelte daarvan in de Magazijnen opgeslagen, of uit de Pak-
huizen ingenomen worden, zullen een haven- of liggeld ver-
schuldigd zijn, hetwelk berekend zal worden over de hoeveel-
heid der geloste en ingeladene goederen, waarvan als zooda-
nig, onverschillig hunne soort, betaald moet worden een en
een halve cent per 100 Ned. ponden.

Dit Haven- of Liggeld zal door den Schipper, alvorens met
zijn schip het Dok te verlaten, moeten worden voldaan, ten
ware de Directie mogt goedgevinden het bedrag daarvan op
rekening der Cargadoors, of der uit- of invoerders der goe-
deren, te stellen.

Wanneer de te veel der in deze § bedoelde schepen te groot
mocht worden, of wanneer gebrek aan ruimte in de havenkom
is, zal de Directie de bevoegdheid hebben, om aan die schepen
den toegang tot het Dok te weigeren, zoo mede, om hen het
Dok te doen ontruimen, al ware zelfs het bepaalde haven- of
liggeld door den Schipper geheel of ten deele voldaan.

§ 4. Korenligters en Schuiten, waarvan de ladingen niet da-

delijk in de pakhuizen van het Entrepôt-Dok worden opge-
slagen, zullen voorloopig aan de daartoe gemaakte raming
moeten vastliggen; indien zij langer blijven liggen dan 15 da-
gen, alvorens opgedragen te worden, zal voor iederen over-
ligdag, en voor die, welke met hunne ladingen het Dok we-
der verlaten, zal voor elken dag dien zij in de havenkom ge-
legen hebben, verschuldigd zijn voor elk vaartuig beneden 10
last 30 cents per dag.

Id. van 10 last en daarboven 50 cents per dag.

§ 5. Het hiervoren in § 3 vermeld haven- en liggeld is niet
van toepassing op de goederen, welke in of uit Rijnschepen
geladen of gelost worden, in de ten behoeve dier schepen aan-
gewezen los- en laadplaatsen.

De bedoelde schepen zijn aldaar geen andere haven-, kaai-
of liggelden verschuldigd dan die, welke door Commissarissen
voor de vaart op den Rijn uit kracht van bestaande overeen-
komsten geheven worden.

Behoort bij Koninklijk Besluit van den 16 Februarij 1851,
N°. 12.

Men berigt dat de commissie, bij kon. besluit benoemd
tot het doen van een nader onderzoek nopens de doel-
matigheid en uitvoerbaarheid van de bedijking der Lau-
werzee, vrij cenparig voor het uitvoeren dezer bedijking
gestemd is.

Een loteling in Noord-Brabant, de tweede van vier
broeders, werd bij de ligtingen voor de Nationale Militie
van 1847, 1848 en 1849 telkens voor een jaar vrijge-
steld wegens de dienst van zijn oudste broeder. In 1849
lootte de derde broeder vrij. Bij Kon. besluit van 4 de-
zer is verstaan, dat de tweede broeder nu geene aan-
spraak meer had op vrijstelling wegens de dienst van
den oudsten broeder, en is eene tegengestelde beslissing
van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant vernietigd.

Door den heer Enthoven, bekend door zijne zijde-
wormenteelt, niet verre van de stad Zutphen, is eene
proeve van zijne industrie naar de groote tentoonstel-
ling te Londen gezonden. Deze bestaat uit eenige door
hem gesponnen strengen zijde, van verschillende kleu-
ren, op eene zeer elegante wijze in een withouten met
vergulden versierselen voorzienen bak, aangebragt, en
door oranje strikken aan elkander gehecht. In het mid-
den bevinden zich de poppen der zijdewormen.

Door den heer D. P. Romain, juwelier aan de Hoog-
straat te Rotterdam, is thans een even prachtig als kostbaar
voorwerp vervaardigd, hetwelk den 24 aanstaande ter
expositie naar de Londensche tentoonstelling zal gezon-
den worden en intusschen bereidvaardiglijk ter bezigtig-
ing is gesteld. Het is een zoogenaamd *corsage* of liever
eene *broche*, waarvan het brede hangersel, op de
gewone wijze boven aan het kleed wordt gehecht, doch
welke, van lieverlede spits toeloopende, bijna tot aan
de ceinture reikt. Dat groote, kunstig en sierlijk zamen-
gestelde geheel, bestaat uit niets anders dan uit een
ontelbaar aantal kostbare witte edelgesteenten, die op
een blaauwen of witten grond rustende, een oogverblin-
denden gloed verpreiden. De eigenlijke broche stelt voor,
de rijk met juweelen onzette beeldténis der koningin
van Engeland, welke echter door eene andere niet min-
der kostbare kan vervangen worden. Het kostbare kunst-
stuk heeft eene waarde van ongeveer f 16.000.

(N. R. C.)

's GRAVENHAGE, 18 Maart. Het examen van Adspi-
rant-Diplomaten, waartoe zich twee Candidaten hadden
aangegeven, heeft dezen uitslag gehad, dat er een' is
toegelaten.

— De Heer Auguste Davezac, die, met slechts kleine
tusschenpoozen, van 1829 tot 1850, de Vereenigde Sta-
ten bij ons hof had vertegenwoordigd, en toen naar zijn
vaderland terugkeerde, is den 15 Februarij ll., naauwe-
lijks eene maand na zijne terugkomst te New-York, in
71-jarigen ouderdom, na kortstondige ongesteldheid
overleden.

GOUDA, 17 Maart. Tusschen het collegie van Kerk-
voogden der Herv gemeente en het Stedelijk Bestuur,
is uitspraak gedaan over zekeren eisch van eerstgenoemd
collegie, waarbij de uitkeering werd gevorderd van f 11,200
wegens schadeloosstelling van het gemis van het regt
van begraven van Feb. 1846 tot Oct. 1850, of f 200
's maands, tegen welke vordering het Stadsbestuur ver-
klaard heeft zich niet te verzetten, maar de uitspraak
over te laten aan de Arrond.-Regtbank te Rotterdam.
Het Stedelijk Bestuur is bij vonnis veroordeeld om
aan het eischende Collegie te betalen de somma van
f 11,200, met veroordeeling in de kosten.

GRONINGEN, 16 Maart. Naar men verneemt, wor-
den in onderscheidene plaatsen dezer provincie vereeni-
gingen opgericht, ten doel hebbende, om goedkoop en
gemakkelijk naar de aanstaande wereld-tentoonstelling te
reizen. Tot dat einde wil men kossen aannemen en ze
te Londen laten liggen, om er in te logeren, en om
na verloop van 14 dagen of langer, er mede terug te
komen. Dit plan is om onderscheidene redenen aanbe-
velingswaardig, vooreerst toch reist en logeert men met
bekenden, en ten tweede zijn de verblijfskosten betrek-
kelijk gering, en weet men vooruit, dat men een goed
logement krijgt, waarvan men anders toch niet verze-

kerd is, en het vindt vooral te Zuidbroek en Winschoten veel bijval; aldaar is, naar men wil, het aantal deelnemers reeds aanzienlijk. (N. R. C.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 17 Maart. De zitting der Wetgevende Vergadering was heden niet druk bezocht. De discussien liepen over de voorstellen op de tarieven van suiker en kofij; doch zij verwierpen de aandacht der aanwezige leden niet, en werden alzoo tot morgen verdaagd.

— Het voornaamste nieuws van den dag is het volgende: De staatsraad, die zich onledig hield met het ontwerpen eener wetsvoordragt op de verantwoordelijkheid van den President der Republiek, ontving eene uitnoodiging van den minister van justitie, om dezen arbeid te staken. De staatsraad meende toen, bij monde van een zijner leden, aan den minister te moeten vragen, waarom de arbeid gestaakt moest worden, doch ontving daarop alleen ten antwoord, dat men niets anders te doen had, dan hetgeen de raad van ministers wenscht. Men zegt, dat dienaangaande interpellatien tot het ministerie zullen gerigt worden.

— Van eene ministerieele krisis is heden minder spraak. Eene combinatie Barrot-Fould komt meer en meer als eene ongerijmdheid voor.

— Heden werd op het Elysée een langdurige ministerraad gehouden, waarbij over min gunstige tijdingen uit Dresden, Weenen en Berlijn, moet gehandeld zijn.

— De commissie, benoemd tot onderzoek der wet op de nationale garde, hield heden hare 45ste zitting, doch heeft nu dan ook haren arbeid bijna volbragt.

— Heden is de nieuw benoemde Spaansche gezant, de heer Donoso Cortés, markies van Valdegamas, binnen deze hoofdstad aangekomen.

— De hoofden der roode partij in de départementen zijn, zegt men, tegen Mei naar Parijs ontboden om belangrijke mededeelingen te ontvangen.

— Eene wet van 3 December 1849, bepaalt dat een vreemdeling in Frankrijk wonende niet eer zijne naturalisatie mag vragen dan 10 jaar nadat hij van de regering verlof bekomen heeft om zijn domicilie in het land te vestigen.

— De *Echo de Vésone* verhaalt de volgende anecdoten: „De burger Marc Dufraisse lag, drie of vier dagen voor dat hij in de Wetgevende Vergadering zijne beruchte redevoering hield, in een wijden gemakkelijken armstoel bij de haard, en tegen hem over zat op eene rustbank een ander volksvertegenwoordiger, de heer Benjamin Delessert, die hem schertsend vroeg: „Zeg eens Dufraisse, als de roode partij op het kussen komt, zult gij ons dan laten guillotineren?”

„Hm, daartoe hebben wij juist nog niet vast besloten,” hernam de Montagnard met eene buitengemeene koelbloedigheid en op ernstigen toon. „Maar wij zullen zien... Bij voorbeeld, gij hebt ons verbannen... Dus zouden wij op uw voorbeeld ook kunnen beginnen met onder u eene aanmerkelijke opruiming te maken; maar wat de guillotine betreft, hierover hebben wij, zoo als ik zeg, nog geen vast besluit genomen.”

— Te Colmar is een uitgebreide fabriek door de vlammen verteerd. 800 a 900 arbeiders zijn daardoor tijdelijk voor hun bestaan beroofd.

— Een Engelsch speculant laat thans binnen deze hoofdstad vervaardigen een ontzagheijk groot hotel, waarvan de verschillende deelen naar Londen zullen worden gezonden, om daar op het een of ander plein te worden opgezet, even als eene kermistert. Het hotel zal o. a. 190 kamers bevatten en eene eetzaal, waarin 200 personen zullen kunnen plaats nemen.

— De Lyonsche fabrieken zullen voor eene waarde van 1 miljoen francs naar de Londensche tentoonstelling zenden. Er is een stoffen stof bij, die 500 fr. de el kost, terwijl in eene andere het portret van Koningin Victoria op voortreffelijke wijze geweven is.

MADRID, 12 Maart. In de zitting van de Kamer van Afgevaardigden van gisteren, werd de minister van Buitenlandse Zaken geïnterpelleerd over de gebragte wijzigingen in het Belgisch diplomaat. De minister heeft deze maatregelen voldoende weten te rechtvaardigen.

— Heden werd beraadslaagd over de wet, waarbij eene ligting van 35,000 man wordt uitgeschreven.

— De commissie voor de regeling der schuld zal heden het 2de art. van het wetsontwerp in behandeling nemen. Men begint hier al meer en meer aan de mogelijkheid der regeling te gelooven.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Maart. Ondanks de laatste gunstige berichten van de Kaap de Goede Hoop, gaat men te Southampton voort met het inschepen van derwaarts bestemde troepen.

— In de zitting van het Huis der Gemeenten vermaande de heer Baillie, dat hij zijne motie, betreffende de zaken van Ceylon, zal intrekken, ten einde zodoende

alle belètsel tegen het indienen van het budget uit den weg te ruimen. Daarop heeft het Huis de beraadslaging over de kerkelijke titels hervat. Bij deze gelegenheid las de heer Labouchère eene dépêche uit Newfoundland voor, waarin berigt wordt dat in die kolonie een katholijk bisdom was opgericht.

— In het Huis der Gemeenten werd dezer dagen een wetsvoorstel aangenomen, waarbij de verplichtingen van meesters en meesteressen jegens hunne dienstdoden, worden bepaald.

— Er is meer en meer spraak om te Londen eene regtbank van koophandel op te rigten.

— De *Times* vreest dat, zoo in de laatste zes weken niet met nog meerderen spoed gewerkt wordt, het gebouw der tentoonstelling op 1 Mei niet voltooid zal zijn. Er zijn thans duizend personen aan het werk, behalve 200 werklieden van allerlei slag, die door andere natien overgezonden zijn, zooals bijv. de Oostenrijksche timmerlieden. Men berekent, dat in de laatste dagen 9000 personen in het gebouw werkzaam zullen moeten zijn. Van de binnenlandsche tentoonstellers, wier getal op 6000 berekend wordt, hebben 1000 uitstel verkregen, en indien deze vertraging (die ook bij buitenlandsche inzenders grooter is dan men verwachtte) niet spoedig ophoudt, dan zullen ruime vakken digtgetimmerd moeten worden. De zamenstelling van den catalogus zal dan ook niet in gereedheid zijn, en in de haast waarschijnlijk eenige artikelen vergeten worden. Het geheele verslag van de *Times* luidt dus niet zeer bevredigend.

— Joseph Pooley te Ipswich heeft verleden jaar 11.484 levende ratten opgekocht, en de huiden met eene aanzienlijke winst weder verkocht aan de handschoenfabrieken. Eenige ratten die hem het schranderst toeschenen, heeft hij in ledige oogenblikken afgerigt om zeer aardige kunsten te verrigten, welker vertooning hem mede veel geld opbrengt.

— De hoofd-commissie voor de tentoonstelling heeft de volgende bepalingen gemaakt betrekkelijk de zamenstelling der Jury's, die over de toekenning der uitgeloopte prijzen beslissen zullen. Er zal eene Jury zijn voor elke der dertig klassen, waarin de tentoongestelde voorwerpen verdeeld zijn. De tentoonstellers, die de trekking van gezworene aannemen, kunnen niet mededingen naar de prijzen uitgelooft in de klasse waarin zij moeten beslissen. Elke Jury kan zich deskundigen toevoegen, of de Jury eener andere klasse raadplegen. Een raad, bestaande uit de voorzitters der 30 Jury's, zal de beslissingen van elke Jury kunnen wijzigen.

De Jury's zullen bestaan uit een gelijk getal Engelsen en vreemdelingen; zoo het aantal dezer laatsten niet toereikend is, zal het met Engelsen worden aangevuld. De voorzitters der Jury worden door de hoofd-commissie benoemd.

De voornaamste steden zullen uitgenoodigd worden eene lijst te zenden van personen, geschikt om deel uit te maken van de Jury's. Het gezamenlijk aantal leden der Jury's zal 270 bedragen, waarvan 135 vreemdelingen moeten zijn.

— Volgens berichten uit New-York loopende tot 5 Maart was het congres den 4den geprorogeed. Verscheiden duizenden Amerikanen maakten zich gereed, om de Londensche tentoonstelling te komen bezichtigen.

— Er worden sinds eenigen tijd te New-York pogingen aangewend om daar in 1852 eene tentoonstelling te doen plaats hebben gelijk die van Londen. Er zal een gebouw worden opgericht gelijk dat in Hyde-park, en er zijn agenten aan de gouvernementen van Europa gezonden om zich te verzekeren van hunne deelneming aan die tentoonstelling.

New-York telde op het einde van 1850 reeds 643,000 zielen. Sedert 10 jaar is de bevolking dier stad bijna de helft vermeerderd.

— Volgens de mededeeling van den secretaris der schatkist, bedraagt de in- en uitvoer in Noord-Amerika te zamen \$ 339,116,294, waarvan 187½ miljoen aan invoer, die dus den uitvoer met 251 miljoen overtreft. Ook de wederuitvoer is toegenomen en bedroeg in het afgelopen jaar bijna 15 miljoen. Aan producten van landbouw werd niet minder dan voor 108½ miljoen, en daaronder aan katoen voor bijna 72 miljoen uitgevoerd. Op het katoen volgt de tabak, met ongeveer 10 miljoen, bosch-producten 7½ miljoen, vee, boter, kaas enz. ruim 12 miljoen, granen ongeveer 13 miljoen. De uitvoer van katoen waren begint ook aanzienlijk te worden, en bedroeg \$ 4,734,424. In vergelijking met het jaar 1848/49 levert de uitvoer van katoen eene vermeerdering van 8, en die van den tabak eene vermeerdering van 4 miljoen op. Daarentegen is de uitvoer van granen ongeveer met 7 miljoen verminderd.

— Tijdingen uit Buenos-Ayres tot 10 Januarij berigten, dat Rosas in die stad veelvuldige executien heeft doen plaats vinden, zoodat schrik en ontsteltenis in het geheele land heerschten. Op één dag waren 27 personen omgebragt. De oorzaak dezer talrijke executien niet algemeen bekend.

— Volgens over Triëst ontvangen berichten uit Oost-Indië en China, was Key Ling aan het Chineesche hof in ongenade gevallen. Men vreesde voor nieuwen opstand

in de oproerige provincien. In de binnenlanden van China, op 350 mijlen van Peking, hadden zendelingen van het Londensche genootschap een zonderling ras van Israëlieten ontdekt.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 17 Maart. Een onzer ministerieele bladen zegt uit eene goede bron te hebben vernomen, dat de minister van Schwarzenberg op het bekende schrijven des konings van Wurtemberg geantwoord en te kennen gegeven heeft, dat hij verre is van de denkbeelden van den vorstelijken schrijver te verwerpen, maar alleen het oogenblik tot verwezenlijking daarvan nog niet gekomen acht. Naar het oordeel van den wijzen staatsman behooren vóór alles de Duitsche Vorsten zich met elkander omtrent de gemeenschappelijk te volgen gedragslijn verstaan te hebben, en zal men er dan eerst op bedacht kunnen zijn om aan de billijke en regtmatige vorderingen der natie in den geest des konings van Wurtemberg te voldoen.

— Men schrijft uit Dresden, dat de tweede commissie der conferentie den 11 dezer hare werkzaamheden heeft hervat. De gezamenlijke leden bevonden zich weder in Dresden. Doch of de aangekondigde nieuwe zamenkomst der ministers von Schwarzenberg en von Manteuffel in Dresden zou plaats hebben, was steeds onzeker. Evenmin was het tijdstip bekend, waarop weder eene plenaire vergadering der conferentie zou plaats hebben.

— Men schrijft uit Mannheim, 14 Maart: Het welk alhier sedert eenige dagen van landverhuizers, die op kosten der Regering naar Amerika vervoerd worden. Het zijn de ingezetenen van drie verarmde dorpen, en bestaan uit meer dan 300 personen. Heden worden zij in een groot vaartuig, door de sleepboot Stad Mannheim N°. 2, naar de Nederlanden gesleept, waar zij zich naar de plaats hunner bestemming zullen inschepen. Gisteren zijn mede van hier een 50-tal Wurtembergersche landverhuizers den Rijn afgezaakt.

— Terwijl de grijze koning van Beijeren eene reis naar Rome onderneemt, zal zijne gemalin, de Koningin Therese, zich naar Weenen begeven, om hare dochter, de aartshertogin Albrecht te bezoeken. De Koning Otto van Griekenland zal haar vergezellen.

— Men schrijft uit Frankfort: De leening van 1,500,000 fr. welke de Munt Commissie wil besluiten, zal tot hervorming van het muntwezen dienen. De toewijzing zal den 31 plaats hebben; de rente bedraagt 3½ pCt., en de terugbetaling zal in Maart 1852 plaats hebben.

— Omtrent den tegenwoordigen toestand der Grieksche handelsmarine blijkt uit officieele bescheiden het volgende: In 1850 bezat Griekenland in het geheel 4046 schepen van verschillende grootte metende 266,221 tonnen. De vermeerdering gedurende de laatste 12 jaren bedroeg 777 schepen en 179,719 tonnen. Het getal der op deze schepen varende matrozen bedroeg meer dan 30,000. In de eerstvolgende jaren kan men niet op eene zoo spoedig toenemende vermeerdering rekenen. Want eensdeels zijn in de laatste jaren meer schepen gebouwd dan noodig; en aan den anderen kant hebben de in 1850 door Engeland genomen dwangmaatregelen aan de Grieksche reederijen eene gevoelige schade toegebracht; bovendien is het vertrouwen van den vreemden handel op de Grieksche koopvaarders niet zonder reden geschokt geworden.

— De koninklijke marine, die in 1842 uit 34 kleinere oorlogsvaartuigen bestond, is sedert tot op 14 verminderd en telt voor deze 410 officieren, waaronder 7 admiraals. Slechts 86 officieren zijn in active dienst.

ITALIE.

Eenige bladen verhalen de volgende anecdoten: „Eene aanzienlijke Amerikaansche familie van de protestantsche godsdienst, te Rome wonende, gaf onlangs een diner, waarop Z. Em. de Kardinaal Altieri, de Aartsbisschop van New-York en andere deels katholiek, deels protestantsche gasten werden uitgenoodigd. Voor het diner begon, verzocht de gastvrouw, die tusschen de beide Prelaten zat, den Kardinaal, om volgens katholiek gebruik den zegen uit te spreken.

— Deze vriendschappelijke bijeenkomst heeft te Rome veel genoegen gegeven.

— Garibaldi heeft, zegt men, van Mazzini wapens, krijgsmiddelen en geld ontvangen om volk te werven en de lente-expeditie voor te bereiden.

Een dagblad van Florence meldt, dat de generaal te Rome versterking van Fransche troepen verwacht.

BELGIE.

BRUSSEL, 18 Maart. De heer Saldanha, minister van Portugal bij Z. M. den Koning der Belgien, verlaat Brussel. Hij is namelijk benoemd tot minister bij de St Petersburg.

— Ll. Zondag heeft een jongeling, die dit jaar in de toefing viel, zich met messteken van het leven willen berooven. Men hoopt hem nog te zullen behouden.

— In de Anglikaansche Kerk te Antwerpen had op Zondag eene niet geringe opschudding plaats. Een nieuw

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGEKAMPEN, Drukker en Uitgever.